

beheerplan spelen 2021-2025

gemeente
Zeewolde

gemeente Zeewolde

Inleiding en inhoudsopgave

Aanleiding en doel

Dit rapport *beheerplan spelen 2021-2025* betreft een actualisatie van het beheerplan 2016-2020. Het beheerplan is geschreven om inzichtelijk te krijgen wat er is aan speelvoorzieningen in Zeewolde, welk beheer wordt uitgevoerd om de voorzieningen bruikbaar en veilig te houden en wat de kosten hiervan zijn in de komende beheerperiode.

Uitgangspunt voor de actualisatie is het doorzetten van de lijn uit eerdere beheerplannen (duurzaam inkopen) én het speelruimtebeleid uit 2014. In het speelruimtebeleid zijn algemene richtlijnen en randvoorwaarden vastgesteld voor beeldkwaliteit, voorkeursmateriaal van toestellen en ondergronden, wijze van inspraak van omwonenden en inrichting van speelplaatsen voor kinderen, jeugd en jongeren. Ook is in dit speelruimtebeleid vastgesteld welke speelplaatsen formeel zijn en welke informeel, mede op basis van het aantal kinderen. Het aantal kinderen van 0 t/m 18 jaar is sinds 2014 afgenomen van circa 6.000 naar circa 5.200. Wordt het beleid toegepast dan neemt ook het aantal formele speelplaatsen af. Dit laatste gebeurt bij voorkeur in overleg met omwonenden. Een actualisatie van het speelruimtebeleid staat op de planning om te maken in de periode 2021-2022.

Inkoop- en beheermodel

In eerdere beheerplannen is de lijn vastgesteld om duurzaam te gaan inkopen (langere afschrijvingsperiode en lagere onderhoudskosten door materiaalkeuze). Dat wil zeggen: toestellen inkopen met een lange afschrijvingsperiode, zoals toestellen van metaal/rvs, al dan niet in combinatie met kunststof.

Leeswijzer

Het rapport is opgemaakt voor digitaal lezen, dus liggend en met knoppen om te navigeren. Via de iconen op iedere pagina surf je door het plan: een klik op het boompje links navigeert naar de voerpagina; de driehoekjes in het midden een pagina naar voren of achteren; de wegwijzer rechts naar de pagina met de inleiding, waar de blokken navigeren naar de hoofdstukken. Onderstreepte teksten zijn een link in het document zelf of naar een externe (veilige) site. Het wijst zichzelf. Veel lees- en kijkplezier!

Inventaris speelvoorzieningen

Veiligheid speelvoorzieningen

Kader onderhoud en vervanging
speelvoorzieningen

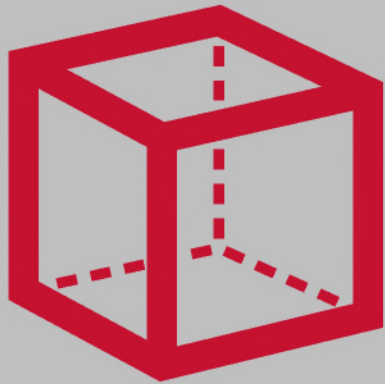

Instandhouding speelvoorzieningen

Klik op het
thuisboompje en je
gaat naar de
voerpagina.

Klik op een
hoofdstuktitel en je gaat
naar het betreffende
hoofdstuk.

Klik op het icoontje voor
de inhoudsopgave en
je gaat terug naar de
inhoudsopgave.

Inventaris speelvoorzieningen

Aantal en typen speelplaatsen en toestellen

Aantal speelplaatsen en toestellen

Gemeente Zeewolde heeft zomer 2020 147 openbare speelplaatsen in beheer, verdeeld over 5 wijken, zie tabel 2. Verspreid over deze speelplaatsen staan 381 speeltoestellen, 137 sporttoestellen (totaal 518 toestellen), 38 speelprikkels en 248 stuks straatmeubilair.

Ontwikkeling typen toestellen

In tabel 1 is de inventaris weergegeven naar type toestel. Dit geeft inzicht in de speelmogelijkheden die er zijn. Te zien is dat de opbouw van het toestellenbestand gevarieerd is. In veel andere gemeenten komen bijvoorbeeld naar verhouding meer wipveren voor. In Zeewolde is het aandeel voetbaldoelen echter groter. Verder wordt er doorgaans meer gekozen voor speelcombinaties dan voor specifieke speelhuisjes. In de afgelopen beheerperiode zijn er ruim 6 combinatietoestellen bijgekomen, daarnaast een aantal wip(veren) en evenwichtstoestellen. Bij de aanschaf van toestellen zal met name op grotere centrale plekken gekozen worden voor uitdagende toestellen met veel speelwaarde (uitgangspunt speelruimtebeleid). Op termijn zal het aantal grotere toestellen zoals combinatietoestellen, grotere draaitoestellen, schommels, glijbanen en kabelbanen toenemen.

Ontwikkeling aantal toestellen per wijk

In de beheerperiode 2016 - 2020 zijn de meeste toestellen geplaatst in Polderwijk. Dit loopt gelijk op met de ontwikkeling van deze wijk en het aantal daar wonende kinderen. In de wijken Centrum, Horsterveld en Noord is het aantal toestellen licht afgenomen. Het aantal kinderen is hier ook gedaald ten opzichte van 2014.

type toestel	aantal 2020	% van totaal 2020	aantal 2016	verschil 2020-2016
voetbaldoelen	89	17,2%	90	1-
combinatietoestellen	67	12,9%	61	6
duikelrekken	63	12,2%	61	2
bokspringpalen	25	4,8%	47	22-
schommels	51	9,8%	47	4
wipveren en wippen	49	9,5%	45	4
draaitoestellen	43	8,3%	41	2
glijbanen	33	6,4%	32	1
klintoestellen	16	3,1%	14	2
tafeltennis, basketbal, volleybal	14	2,7%	13	1
evenwichtstoestellen	18	3,5%	11	7
skate-elementen	10	1,9%	10	0
fitness	24	4,6%	10	14
zandspeeltoestellen	5	1,0%	5	0
kabelbanen	7	1,4%	6	1
JOP	3	0,6%	3	0
huisjes	1	0,2%	1	0
totaal	518	100%	497	21

Tabel 1 Aantal toestellen in 2020, % totaal 2020, aantal 2016 en verschil naar type

wijk	aanwezig 2016	toestellen			toe- of afname 2016-2020	plekken
		plaatsing na 2016	verwijdering na 2016	aanwezig 2020		
Centrum	39	11	-6	44	5	10
Horsterveld	124	1	-12	113	-11	41
Noord	96	1	-9	88	-8	25
Polderwijk	86	39	-2	123	37	29
Zuid	152	7	-9	150	-2	42
Totaal	497	59	-38	518	21	147

Tabel 2 Aantal toestellen in 2016, plaatsing en verwijdering na 2016, toestellen in 2020 en toe- of afname per wijk en aantal plekken

Materialen toestellen en type ondergronden

Keuze voor materiaal met lange afschrijvingsperiode

In Zeewolde is ingezet op de inkoop van speel- en sporttoestellen met een lange afschrijvingsperiode en beperkte onderhoudslast. Deze toestellen zijn met name gemaakt van metaal (verduurzaamd ijzer), roestvrij staal en kunststof en worden zo geproduceerd dat er minder onderhoud nodig is. In de tabel hiernaast is de verdeling van toestellen te zien voor de verschillende materialen.

De materiaalkeuze is van invloed op de gemiddelde afschrijvingsperiode. De materiaalkeuze is gunstig voor de verhouding afschrijvingskosten / aanschafwaarde. De gemiddelde afschrijvingsperiode voor een toestel in Zeewolde is in 2020 theoretisch 17,3 jaar. De toestellen zijn gemiddeld 12,3 jaar oud in 2020.

Keuze voor onderhouds- en gebruiksvriendelijke ondergronden, gras waar het kan

Speeltoestellen met een valhoogte van meer dan 60 centimeter dienen geplaatst te worden in een valdempende ondergrond. In afwijking van de NEN-normen heeft Nederland, net als enkele andere landen in Europa, gesteld dat tot 1,5 meter gras in veel situaties ook veilig kan zijn.

In de meeste gevallen wordt onder nieuwe toestellen kunstgras toegepast. Dit gebeurt altijd als toestellen in verharding komen te staan. Wanneer het toestel in gras komt te staan, wordt alleen kunstgrasvalondergrond toegepast bij een valhoogte van meer dan 1,5 meter. Om schade aan de grasmat te beperken wordt bij de overige toestellen een rubberen doorgroeimat aangebracht. In enkele projecten buiten de wijken wordt zand gebruikt.

Bij skate- en voetbalplekken is vaak een verharding toegepast om de functionaliteit te verhogen. Beton en asfalt worden gebruikt bij skate-voorzieningen, asfalt en elementverharding bij voetbalvelden.

materiaaltype	aantal	% van totaal
beton	4	0,8%
combi hout/metaal/kunststof	22	4,2%
combi metaal/kunststof	78	15,1%
(verduurzaamd) hout	30	5,8%
(gerecycled) kunststof	28	5,4%
metaal/rvs	356	68,7%
totaal	518	100%

Tabel 3 Aantal toestellen en verdeling naar materiaaltype

veiligheidsondergrond	opp m2	% van totaal
kunstgras foam en zandbed	4.346	76%
valdempend zand	613	11%
houtsnipper	264	5%
rubbertegels gelijmd	286	5%
in-situ /gegoten rubber	171	3%
doorgroeimat rubber	35	1%
rubber-betontegels 30 x 30	6	0%
totaal	5.721	100%

Tabel 4 Omvang (m2) en verdeling naar type ondergrond

verhardingen	opp m2	% van totaal
asfaltvloer	4.779	55%
elementverharding (tegels/klinkers)	2.432	28%
betonvloer	1.457	17%
totaal	8.668	100%

Tabel 5 Omvang (m2) en verdeling naar type verharding

Inventariswaarde

Over de tijd streven naar minder inventaris- en meer speelwaarde

Het totale bestand aan speel- en sporttoestellen, speelprikkels, meubilair op speelplaatsen, verhardingen en veiligheidsondergronden op speelplaatsen vertegenwoordigt een waarde van € 4.568.252 (zomer 2020). Bij uitvoering van het speelruimtebeleid zal de inventariswaarde dalen naar € 4.232.315. Dit is uitgaande van het aantal speelplaatsen in 2020, maar exclusief eventuele nieuwe locaties.

In het speelruimtebeleid wordt het aantal formele speelplaatsen gekoppeld aan het aantal woonachtige kinderen in de buurt. In alle wijken, behalve Polderwijk, is het aantal kinderen tussen 2016 en 2020 afgenomen, waarmee ook het aantal formele speelplaatsen in deze wijken op basis van het speelruimtebeleid op termijn vermindert. Grote aantrekkelijke speelplaatsen blijven echter voor alle kinderen op loopafstand beschikbaar. Het aantal speel- en sporttoestellen in deze wijken zal over een periode van 10 à 15 jaar afnemen. De waardedaling van de inventaris en de financiële effecten hiervan op vervanging en onderhoud worden geleidelijk zichtbaar. Het spelen op de informele omgevormde plekken blijft behouden: verstoppertje spelen, bloemen plukken, rolschaatsen en ontmoeten.

In de komende beheerperiode is de daling van de inventariswaarde als gevolg van het speelruimtebeleid naar verwachting ca. € 420.000 (zie regel 'speelruimtebeleid: vermindering inventaris toestellen en ondergrond' in tabel 6). Het gaat hierbij vooral om toestellen op informele speelplaatsen die in de looptijd van dit beheerplan niet worden vervangen als ze zijn versleten. Op de informele speelplaatsen worden de meeste toestellen vervangen door informele speelaanleidingen, al dan niet met natuurlijke speelprikkels.

Ontwikkelingen beheerperiode 2016-2020

- De inventaris is toegenomen met 21 toestellen. Het aantal speeltoestellen is met 7 toegenomen en het aantal sporttoestellen met 14.
- De inventaris aan ondergronden is ongeveer gelijk gebleven. Het aandeel houtsnippers is verder verkleind ten gunste van kunstgras.
- Het gemiddeld aantal toestellen per plek is iets afgenomen van 3,6 naar 3,5.
- De inzet in het vorige beheerplan op toestellen met lange afschrijvingsperiode is doorgezet en terug te zien in de inventaris. Toestellen van (verduurzaamd) hout nemen af ten gunste van toestellen van metaal/rvs al dan niet in combinatie met kunststof.

totalen	eenheid	aantal/omvang	waarde 2020	waarde 2016
speeltoestellen	stuk	381	€ 1.819.289	€ 1.712.117
sporttoestellen	stuk	137	€ 714.141	€ 672.476
speelprikkels	stuk	38	€ 24.077	€ 30.240
meubilair ed	stuk	248	€ 73.246	€ 76.723
verhardingen (voetbal/skate)	m2	8.668	€ 1.276.006	€ 1.387.238
veiligheidsondergrond exclusief gras	m2	5.721	€ 661.494	€ 539.922
totaal toestellen en ondergronden huidig			€ 4.568.252	€ 4.418.716
speelruimtebeleid: vermindering inventaris tst en ondergrond			€ -419.937	
speelruimtebeleid: investering inventaris tst en ondergrond			€ 84.000	
totaal toestellen en ondergronden na uitvoering speelruimtebeleid			€ 4.232.315	

Tabel 6 Inventariswaarde van speel- en sporttoestellen, speelprikkels, meubilair, verhardingen en veiligheidsondergronden en vermindering of investering

Veiligheid speelvoorzieningen

Waarborgen veiligheid

Waarborgen veiligheid

De algemene spelregels rondom veiligheid van speelvoorzieningen houden in dat spelende kinderen en hun ouders erop moeten kunnen rekenen dat de speelvoorzieningen veilig zijn. Daarmee wordt overigens niet bedoeld dat alle risico's vermeden worden. De risico's dienen echter beheersbaar en herkenbaar te zijn. In het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS) zijn de wettelijke bepalingen voor aansprakelijkheid en veiligheid vastgelegd. Indien er sprake is van een ongeval door een gebrek aan het speeltoestel of een onveilige ondergrond, dan is degene die het speeltoestel voorhanden heeft altijd als eerste aansprakelijk. Deze verantwoordelijkheid is conform en aanvullend op de risicoaansprakelijkheid die wordt omschreven in het Burgerlijk Wetboek.

Om te kunnen aantonen dat de veiligheid van toestellen wordt gewaarborgd, voert de afdeling beheer een aantal handelingen uit:

- controle bij plaatsen en verwijderen van speel- en sporttoestellen en veiligheidsondergronden;
- inspectie van speel- en sporttoestellen en veiligheidsondergronden en de registratie van relevante gegevens in een logboek;
- onderhoud van speel- en sporttoestellen en de registratie van relevante maatregelen in een logboek.

De veiligheid is geborgd, zegt het WAS, als deze handelingen zo vaak als nodig worden uitgevoerd.

Ontwikkelingen beheerperiode 2016 - 2020

Slechts 3% van de toestellen had een veiligheidsprobleem (beknelling, te kleine opvangzone, onvoldoende vrije ruimte tot grond, te kleine obstakelvrije ruimte). Doordat kleine gebreken aan toestellen of omringende omgeving zo snel mogelijk of gelijk met de inspectie worden hersteld (ontbreken afdekdopjes, kleine schades die niet gevaarlijk zijn, graffiti, een struik die iets te breed is geworden), zijn de speelplekken veilig. Ook blijft het aantal bevindingen per jaar stabiel.

Opmerkingen veiligheid

- In Zeewolde worden de speel- en sporttoestellen ten opzichte van diverse vergelijkbare gemeenten relatief vaak geïnspecteerd. Daardoor zijn de speeltoestellen in Zeewolde niet alleen veilig, maar komen er ook weinig gebreken voor.
- De inkoop van onderhoudsarme toestellen zorgt voor een grotere veiligheid, doordat er minder gebreken optreden.
- Controle en inspectie door eigen dienst gaat prima. De medewerkers dienen goed opgeleid te blijven, omdat de regelgeving nogal eens wijzigt. Medewerkers moeten een SVS Inspecteur Spelen-2 ster certificaat hebben (via Stichting Veilig Spelen).
- Vooruitlopend op de veiligheidseisen aan sporttoestellen die naar verwachting in 2021 ingaan worden sporttoestellen in Zeewolde reeds geïnspecteerd.
- Door eenmaal in de 3 jaar een extern gespecialiseerd bureau een inspectie van alle speeltoestellen te laten uitvoeren kan 'bedrijfsblindheid' worden voorkomen, bijvoorbeeld als iets als niet veilig beoordeeld is maar het wel is of omgekeerd.

Registratie informatie

Registratie informatie

De informatie over toestellen en speelprikkels wordt geregistreerd in een online beheersysteem. Dit houdt de gegevens overzichtelijk, altijd actueel en overal beschikbaar. Ook vindt er via dit beheersysteem terugkoppeling van reparaties plaats. Dit zorgt voor voldoende managementinformatie. Het is niet langer verplicht maar wel raadzaam om een digitaal logboek bij te houden. De oppervlaktes verharding en veiligheidsondergronden worden in een ander beheersysteem vastgelegd. Het advies is om dit in de toekomst op één plek te vast te leggen zodat makkelijk een managementoverzicht te maken is per speelplek en per buurt.

Opmerkingen registratie

- Zorg dat informatie over toestellen, speelprikkels, verhardingen en veiligheidsondergronden in 1 beheersysteem zijn in te zien zodat managementinformatie snel per plek en per buurt beschikbaar is.

Kader onderhoud en vervanging speelvoorzieningen

Onderhoudsproces en -niveau

Het onderhoud bestaat uit de werkzaamheden die fysiek aan het toestel en de omgeving uitgevoerd moeten worden, inclusief de inspecties.

Onderhoudsproces

De inspectiecyclus bepaalt in sterke mate het onderhoudsproces. Daarbij vindt er 3 keer per jaar een uitgebreidere functionele inspectie van de speeltoestellen plaats en 8 keer een visuele controle waarbij ook de speelomgeving snel gescand wordt op gevaarlijke situaties zoals glas, blik en dergelijke. Zie tabel 7 voor het jaarschema. Tijdens deze rondes worden geconstateerde gebreken zo mogelijk gelijk opgelost (klein onderhoud) of indien groot onderhoud nodig is wordt hiervoor meteen de leverancier of een gespecialiseerd bedrijf ingeschakeld. Van de inspecties wordt een aantekening gemaakt in het logboek.

Onderhoudsniveau

In Zeewolde wordt het onderhoud gelijktijdig of direct volgend op de inspecties uitgevoerd. De functionaliteit en heelheid van de plekken en -toestellen blijven hiermee hoog. Het onderhoudsniveau voor toestellen mag nooit lager zijn dan 'veilig'. In een beeldkwaliteitsplan zou dit nooit lager dan 'C' zijn.

Het beeldkwaliteitsniveau van de speelplaatsen is in het beeldkwaliteitsplan vastgesteld op niveau 'A' in het Centrum, Woonwijken en Woon- en werkwijken en Recreatie/strand. In de rest van Zeewolde is de beeldkwaliteit vastgesteld op niveau 'B'. Deze beeldkwaliteit is voor alle speelplaatsen praktisch vertaald naar 'goed bruikbaar en veilig' daar waar het om de speeltoestellen en valondergronden gaat. Het verschil tussen niveau 'A' en niveau 'B' is zichtbaar in het beheer van het overige deel van de speelplaats. Het verschil zit o.a. in de maaifrequentie en het type beplanting. De maaifrequentie is op speelplaatsen in A-gebieden meestal hoger dan in B-gebieden. In A-gebieden staan vaak sierheesters op en om de speelplaatsen. In B-gebieden is dat vaker bosplantsoen.

onderhoudsproces	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
visuele controle	e		e	e	e		e	e	e		e	e
functionele inspectie		e				e				d		
registratie		e				e				d		
klein onderhoud	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e
groot onderhoud	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d
vervanging bepalen	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e
vervanging uitvoeren	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d

e = eigen dienst, d = derde partij

Tabel 7 Onderhoudsproces over het jaar

Verdeling klein- en groot onderhoud

- Het uitvoeren van inspectie en klein onderhoud door eigen dienst levert nog steeds veel voordelen op. Het veiligheidsniveau is hoog en het onderhoudsniveau is goed.
- De vervanging van grote toestelonderdelen door de leverancier van het toestel komt de levensduur van toestellen ten goede.

Plaatsingsjaren toestellen, ondergronden en verharding

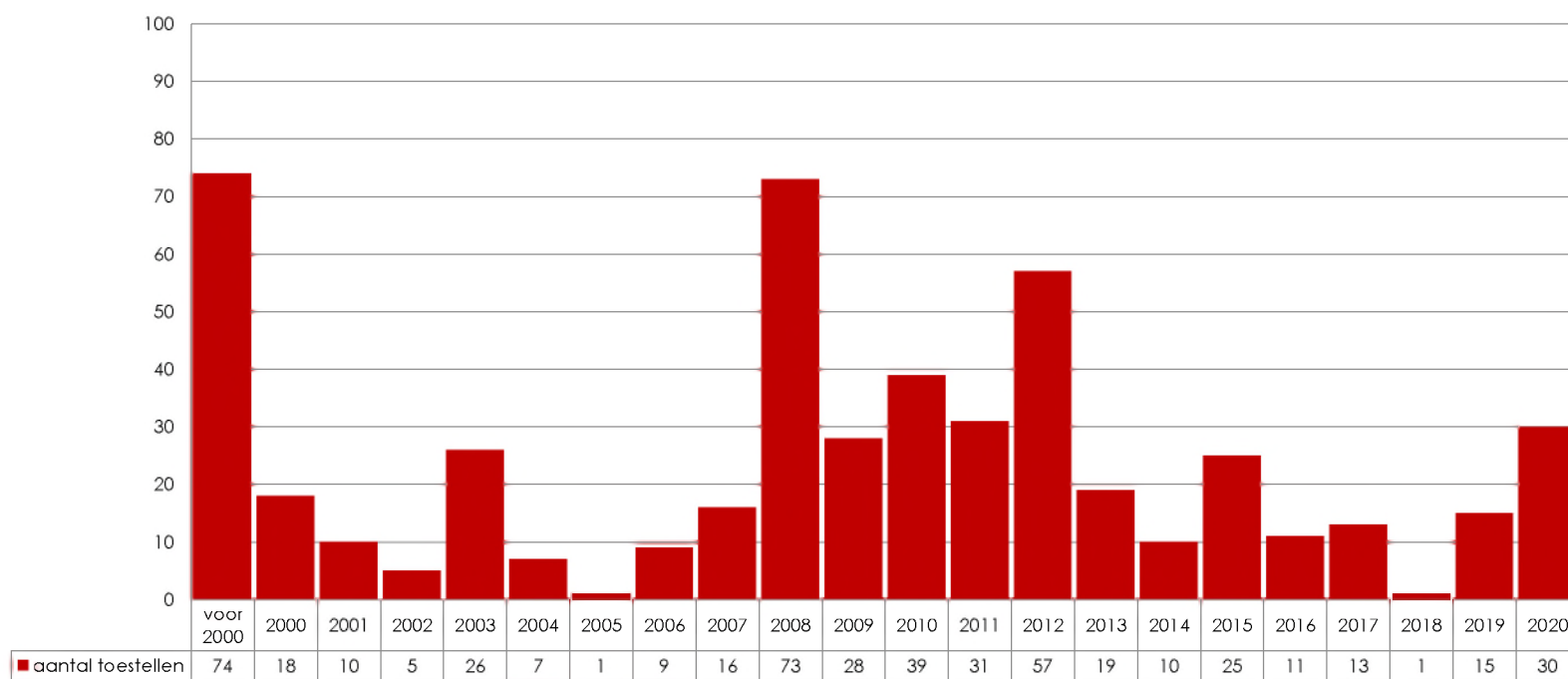
Plaatsingsjaren toestellen

Op basis van plaatsingsjaren van speel- en sporttoestellen wordt een doorkijk gegeven naar de vervangingsjaren en de daaraan gekoppelde vervangingskosten. In grafiek 1 zijn de plaatsingsjaren voor de speeltoestellen weergegeven. Van de afgelopen 20 jaar is te zien hoeveel toestellen in ieder jaar zijn geplaatst. De toestellen geplaatst voor 2000 zijn in een totaalstelling weergegeven.

In de grafiek is te zien dat met name van 2008 tot en met 2012 veel is geïnvesteerd in speel- en sporttoestellen. Er zijn veel oude houten toestellen vervangen. Er staan nog 74 toestellen die voor 2000 zijn geplaatst en 34 die voor 1995 zijn geplaatst. Er zijn zelfs nog enkele niet kapot te krijgen toestellen uit de jaren 80 te vinden. Dit zijn met name duikelrekken en klimelementen.

Aanlegjaren ondergronden en verharding

De aanleg van veiligheidsondergronden zoals kunstgras en gegoten rubber lopen vanzelfsprekend mee met de aanleg of vervanging van speeltoestellen. De ondergronden zijn immers ten dienste van de veiligheid van het toestel aangebracht (valdemping). Voor dit beheerplan is als uitgangspunt genomen dat de aanlegjaren van de ondergronden gelijk lopen met de plaatsingsjaren van de toestellen. Op 21 locaties is tussen 2000 en 2017 8.668 m² aan verhardingen voor trapveldjes aangelegd.

Grafiek 1 Aantal speeltoestellen geplaatst per jaar

Vervangingsprognose toestellen en ondergronden

Vervangingsprognose toestellen

Door het plaatsingsjaar van de huidige toestellen te verhogen met de afschrijvingsperiode zoals in de normen Bijlage I omschreven, wordt zichtbaar in welk jaar het toestel theoretisch vervangen moet worden. In grafiek 2 op pagina 14 staat deze situatie weergegeven voor de komende 20 jaar. Bij doorrekening naar vervangingsjaar van de toestellen is rekening gehouden met de kaders/randvoorwaarden zoals benoemd in het speelruimtebeleid.

Speeltoestellen in Zeewolde hebben volgens landelijke ervaringscijfers een afschrijvingsperiode van tussen de 14 en 20 jaar. Daarbij is geen rekening gehouden met vandalisme, wel met speelschade. In Zeewolde kan met de huidige inventaris en de afschrijvingsnormen uit Bijlage I een afschrijvingsperiode van gemiddeld 17,3 jaar worden bereikt. De toestellen met bewegende onderdelen zullen iets minder lang meegaan maar andere toestellen juist weer langer.

Het moment van de daadwerkelijke vervanging van een toestel wordt mede bepaald door de staat van het toestel. Wanneer blijkt dat een toestel na de gestelde afschrijvingstermijn nog een of meer jaren veilig kan functioneren, kan de vervanging worden uitgesteld. Indien blijkt dat een toestel voor de gestelde afschrijvingstermijn niet meer veilig is of de onderhoudskosten te hoog worden, dan moet de vervanging vervroegd worden uitgevoerd (flexibele vervanging).

Vervangingsprognose veiligheidsondergronden en verhardingen

De vervanging van veiligheidsondergronden loopt mee met de vervanging van het toestel dat erop staat. De verhardingen gaan over het algemeen lang mee; er is nauwelijks sprake van slijtage. Daarom wordt ervoor gekozen om de vervanging van verhardingen niet mee te nemen in het beheerplan. Als vervanging nodig is wordt daarvoor apart budget gevraagd of gezocht binnen andere budgetten.

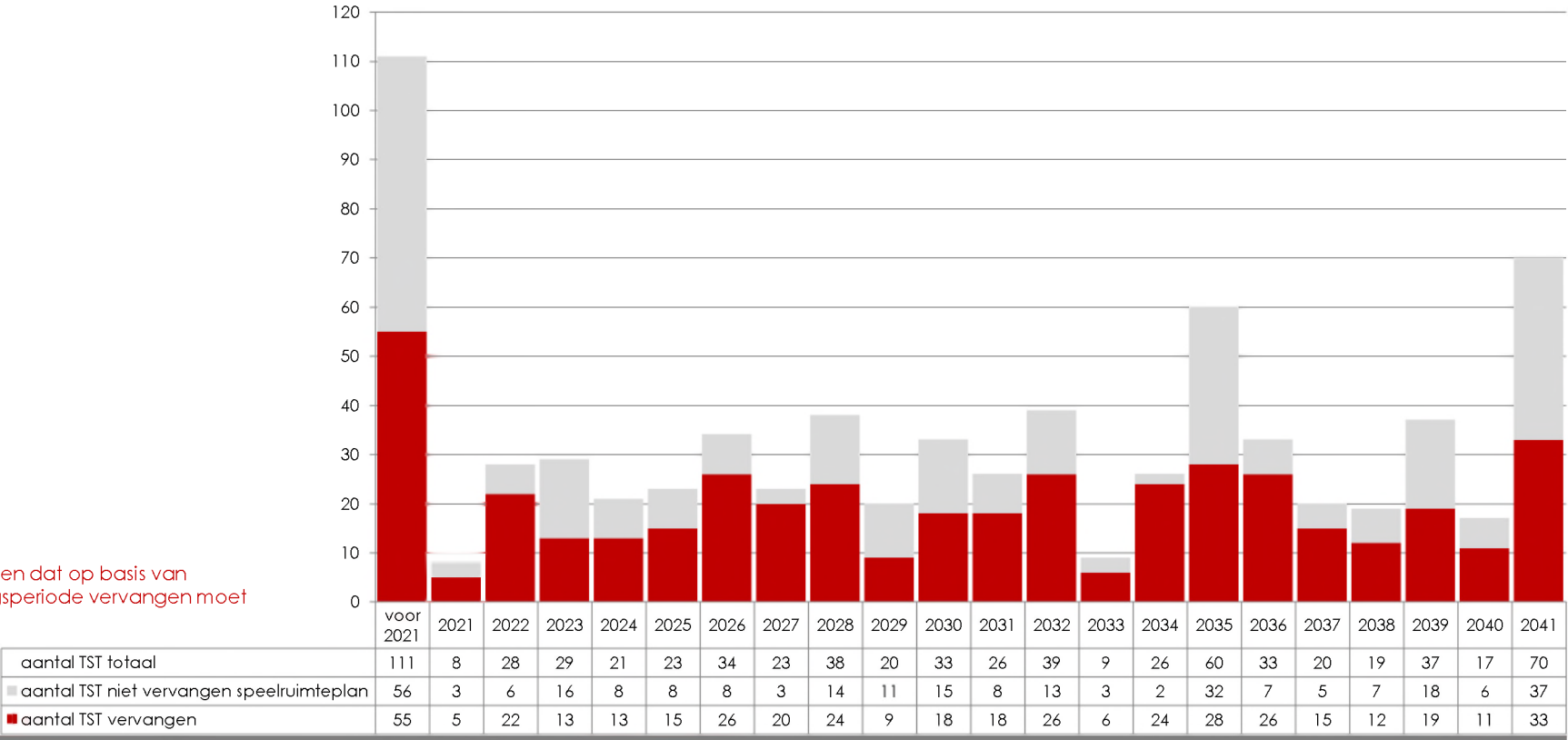

Uit grafiek 2 valt af te lezen dat 111 toestellen hun theoretische afschrijvingsperiode reeds zijn gepasseerd. Dit is ongeveer 21% van het toestellenbestand, terwijl 6% het jaarlijks vervangingspercentage is op basis van de gemiddelde afschrijvingsperiode. Op basis van de inspectie kan geconcludeerd worden dat een deel van deze toestellen gewoon langer meegaat.

Doorwerking speelruimtebeleid in vervanging

In de grafiek is onderscheid gemaakt tussen toestellen die vervangen worden (rode balken) en toestellen die niet vervangen worden (grijze balken) omdat deze op informele speelplaatsen staan zoals aangegeven in het speelruimtebeleid. De toestellen op de informele speelplaatsen worden, zodra ze versleten zijn, vervangen door informele speelaanleidingen en soms door een klein toestel. In de kostenraming wordt alleen rekening gehouden met de toestellen die staan op formele speelplaatsen (de rode balken) en 10% van de toestelwaarde van de toestellen die staan op de informele speelplaatsen (de grijze balken).

Grafiek 2 Aantal toestellen dat op basis van theoretische afschrijvingsperiode vervangen moet worden per jaar

Instandhouding speelvoorzieningen

Uitgangspunten instandhoudingsbudget

De hieronder aangegeven uitgangspunten zijn van invloed op de hoogte van het instandhoudingsbudget.

Aanwezige inventaris

De basis voor de budgetten voor instandhouding ligt in de inventaris speel- en sporttoestellen, veiligheidsondergronden en verharding. De toestellen, speelprikkels, verhardingen en veiligheidsondergronden zijn daarbij onderverdeeld naar type met ieder hun eigen waarde per stuk of per m² (opgesteld door OBB Speelruimtespecialisten). Dit levert een totaal aan inventariswaarde op voor de gemeente Zeewolde, zie bijlage I. Tussen 2016 en 2020 is de waarde van de inventaris exclusief verhardingen toegenomen van € 3.031.477 naar € 3.292.246, een toename van circa 9%. Dit is ontstaan door een toename van het aantal speel- en sporttoestellen en de verandering van veiligheidsondergronden (van houtsnippers naar kunstgras).

Normen uren beheer, onderhoud en materiaalkosten

Aan de verschillende type toestellen, verhardingen en ondergronden zijn vervolgens ook normen gekoppeld wat betreft uren beheer, uren onderhoud en materiaalkosten onderhoud per jaar (opgesteld door OBB Speelruimtespecialisten), zie ook bijlage I.

Ontwikkeling aanschafprijzen

De aanschafprijzen van speel- en sporttoestellen zijn niet noemenswaardig toegenomen in de periode 2016 – 2020.

Speelruimtebeleid

Bij nieuw te ontwikkelen gebieden wordt in het speelruimtebeleid aangegeven dat bij voorkeur binnen een bepaalde afstand van iedere woning een formele speelplek ligt. Afhankelijk van de omvang is de waarde van een nieuwe speelplek tussen de € 20.000 en € 50.000 (toestellen inclusief valdempende ondergrond). In Polderwijk zullen bij nieuwe buurten nieuwe speelplekken worden aangelegd, die vervolgens ook moeten worden onderhouden. In andere wijken zullen echter toestellen niet vervangen worden op informele speelplaatsen - zoals ook aangegeven in het speelruimtebeleid. Voor de beheerperiode 2021 - 2025 levert dit naar verwachting per saldo een daling in de inventariswaarde op.

Geraamd instandhoudingsbudget

Geraamd instandhoudingsbudget per jaar

Het budget is opgebouwd uit twee componenten: een onderhouds- en een beheercomponent. Voor deze componenten is totaal per jaar € 121.380 geraamd, zie tabel 8.

De **onderhoudscomponent** betreft de uren en kosten die fysiek aan het toestel worden besteed. Het gaat hier om werkzaamheden zoals bouten en moeren vastdraaien, uitstekende delen verwijderen, coaten, losse onderdelen verwijderen en kleine onderdelen vervangen.

Het geraamde totale urenbudget voor onderhoud is via een telling per type toestel tot stand gekomen, totaal is dit circa 1,2% van de inventariswaarde. De raming voor het aantal uur onderhoud komt uit op circa 708 uur. Ongeveer 1/4-deel van het werk wordt door eigen dienst opgepakt en 3/4-deel door derden. Voor dit beheerplan is gerekend met het uurtarief dat ook voor de begroting wordt gebruikt: € 57 per uur. Voor onderhoudswerkzaamheden door derden wordt met een gemiddeld Nederlands uurtarief van € 85 gerekend. Het totaal gemiddelde uurtarief voor onderhoud komt hiermee op 1/4 keer € 57 plus 3/4 keer € 85, € 78 per uur. Het aantal uren maal het tarief komt neer op een raming van € 55.249 voor onderhoudsuren. De kosten voor materiaal zijn geraamd op € 24.095 per jaar. Wat betreft de onderhoudscomponent is de totale raming per jaar € 79.344.

De **beheercomponent** bestaat uit de uren die niet direct gerelateerd zijn aan het fysieke onderhoud: planvorming, bewonerscontacten, veiligheidscontrole, inspectie en registratie in logboek.

Het geraamde urenbudget voor beheer is met een percentage berekend over de inventariswaarde. Hiervoor is 1,5% over de toestellen en 0,50% over de ondergronden gerekend. De raming voor de beheercomponent komt daarmee op circa 620 uur. Ongeveer 3/4-deel van het werk wordt door eigen dienst opgepakt en 1/4-deel door derden. Voor dit beheerplan is gerekend met het uurtarief dat ook voor de begroting wordt gebruikt: € 57 per uur. Voor advieswerkzaamheden door derden wordt met een gemiddeld Nederlands uurtarief van € 100 gewerkt. Het totaal gemiddelde uurtarief voor beheer komt hiermee op 3/4 keer € 57 plus 1/4 keer € 100, € 67,75 per uur. Het aantal uren maal het tarief komt neer op een raming van € 42.036 voor beheeruren.

uren	huidige situatie duurzaam
Onderhoud uren [aantal]	708
Beheer uren [aantal]	620
kosten incl. uren	
Onderhoud uren [kosten bij € 78 per uur]	€ 55.249
Onderhoud materiaal	€ 24.095
Beheer uren [kosten bij € 67,75 per uur]	€ 42.036
Totaal kosten onderhoud en beheer	€ 121.380

Tabel 8 Overzicht onderhoud- en beheeruren en kosten onderhoud en beheer (inclusief uren)

Vervangingskosten toestellen en veiligheidsondergronden

Als een toestel moet worden verwijderd omdat het is versleten en reparatie te duur is, wordt indien nodig volgens het speelruimtebeleid, een nieuw toestel geplaatst.

In Bijlage I zijn voor de verschillende typen toestellen de vervangingswaarden weergegeven. In grafiek 3 op pagina 19 zijn de theoretische vervangingsjaren van de toestellen maal deze vervangingswaarden doorgerekend naar jaartal. Dit is inclusief plaatsingskosten en exclusief btw. Dit zijn dus de benodigde vervangingskosten voor toestellen voor het betreffende jaar.

Bij de doorrekening van de benodigde vervangingskosten is rekening gehouden met de wijzigingen zoals benoemd in het speelruimtebeleid. Daarnaast zijn de benodigde investeringen voor veiligheidsondergronden aangegeven. Gemiddeld moet hiervoor bij het toepassen van veiligheidsondergronden 26% van de investeringswaarde van het toestel worden gerekend. De vervanging van de veiligheidsondergronden is gekoppeld aan de vervanging van toestellen.

De vervangingskosten voor toestellen en veiligheidsondergronden die zijn uitgesteld tot en met 2021 bedragen circa € 263.000 (dit is 100% van de toestel- en ondergrondenwaarde op formele speelplaatsen en 10% van de waarde op informele speelplaatsen). Zolang deze toestellen en ondergronden veilig zijn, kunnen ze blijven. In de komende jaren moeten ze echter wel worden vervangen. Er zit een dip in de benodigde vervangingsinvestering in de jaren beheerperiode van 2021 tot 2023. Qua spreiding in werkvoorbereiding zou het goed zijn de uitgestelde vervangingen gespreid over deze jaren te doen, zodat de vervangingskosten op gemiddeld circa € 160.869 per jaar uitkomen, zie tabel 9 op pagina 19.

Vervangingskosten toestellen en veiligheidsondergronden

Tabel 9 Vervangingsbehoefte komende
beheerperiode

jaar	vervangings- behoefte	spreiding uitgestelde vervangingen	totaal
voor 2021	€ 262.538	-	-
2021	€ 37.328	€ 123.541	€ 160.869
2022	€ 163.413	-€ 2.544	€ 160.869
2023	€ 38.456	€ 122.412	€ 160.869
2024	€ 120.860	€ 40.009	€ 160.869
2025	€ 181.749	-€ 20.880	€ 160.869
totaal	€ 804.344	€ 283.418	€ 804.344

